

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Bine ați venit!

Blajul trăiește zile mari. Zidurile lui bătrâne freamătă de viață și așteptare nouă. Imbrăcat în podoabe, încărcat de flori și de steaguri, încins cu ghirlande și porți triumfale, el scrie o nouă pagină de slavă românească în cartea vremilor. — Va trece vraja florilor și se va stinge, de sigur, glasul fanfarelor de sărbătoare. Va rămâne însă pe altarul neamului noua lumină care se aprinde acum, în ceasuri grele, din lumina străbună, spre a călăuzi pașii viitorului nostru.

*

Ieri și-a pus piciorul pe pământul sfânt al lui Inochentie noul nostru mitropolit, I. P. S. Sa păr. Dr. ALEXANDRU NICOLESCU. Iar acum, în clipele când scriem aceste șire, clopotele catedralei, cu dangăt prelung, chiamă clerul și poporul credincios la solemnitatea așezării lui oficiale în scaunul celor 12 arhieriei de fericită pomenire, cari au umplut cu gândul și cu faptele lor mărețe istoria alor 200 de ani de sbucium și de înălțare românească.

Bucurie sfântă cântă în dangătul clopotelor bătrâne, pe care îl aud, în aceste clipe sfinte, și îl dau mai departe din deal în deal, din vale 'n vale, mii și mii de turnuri de biserici din tot cuprinsul țării. Cântă, în glasul lor, bucuria sinceră, marea mângâiere ce cuprinde toate sufletele românești credincioase Romei străbune și legate cu dragoste nefățărîta de mica Romă dela îmbinarea Târnavelor.

Căci Mirele Sionului nostru vine cu adevărat „în miezul nopții”. Peste lume, și peste noi în deosebi, se lasă umbre grele. Fulgere amenințătoare brăzdează zarea și grija coboară ceață întunecoasă peste inimi. — Avem absolută nevoie, în astfel de clipe, de Căpetenie și de Păstor. De aceea l-am așteptat cu dor, cu nerăbdare. Și cu cât a trebuit să-l așteptăm mai mult, cu atâta l-am dorit mai mult, cu atâta s'a făcut mai tare și iubirea noastră.

E firesc să ne bucurăm, din tot a dâncul inimilor acum, când a sosit în mijlocul nostru. Căci vine ca un biruitor. Din primul moment, „înțelepciunea” vechii acestuia a căutat să pună în calea Lui piedeci. Ele au fost învinse de către acela, care nu vine cu nici un alt gând și adus de nici o altă putere, ci simplu și categoric: „întru numele Domnului”. — Iată țărâna lui neînfrântă și neînfruntată! Pe

această stâncă vrea să-și clădească toată truda și toată munca ce-l așteaptă. Multă de sigur și grea. Dar însăși greutatea ei va fi o plăcere pentru acela care poate spune, senin și împăcat în fața Domnului: „N-am alt gând și alt dor, decât să mă consum întreg, ca o candle, pe altarul Bisericii și al neamului meu”.

Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea

De sigur, toate le poate cel ce vine întru numele Domnului, gata oricând și la moarte pentru adevăr și pentru dreptate!

Isbânda îi va fi cu atât mai sigură și truda cu atât mai plăcută, cu cât nu începe drum nou. Ci vine acasă, — „la mazăre”, cum a spus, atât de frumos — între ai săi, de cari sufletește nici odată nu s'a despărțit. Vine să meargă pe drum bătut de 12 înaintași glorioși, în spiritul lor, în care a crescut și și-a oțelit și dânsul sufletul din tinerețele sale.

Pentru a duce la noi și noi biruințe acest spirit mântuitor de neam și de suflete al Blajului străbun, li cerșim dela Domnul har și binecuvântare și, tâlcuind gândul întregii noastre Biserici îi strigăm:

Intru mulți ani Stăpâne!

*

Vecernia care încheie solemnitatea instalării de mitropolit înseamnă, totodată, începutul marelui praznic al „Astrei” culturale. — Intocmai ca la început: mai întâi a sosit vlădica Inochentie de a durat școli și altare, și prin ele s'a aprins, apoi, făclia conștiinței și culturii

românești de prietutindeni. Din această făclie s'a născut și venerabila vatră de lumină a „Asociațiunii”, la care s'a încălzit atâtea decenii sufletul românesc al Ardealului impilat.

Blajul e stăpânit de vie mulțumire văzând că, în momentele sale de sărbătoare, în clipa când împlinește 75 ani de viață, „Astra” a voit să-și sărbătorească jubileul aci, la altarul învierii naționale, în școlile lui Aron și pe Câmpia Libertății. — Tresaltă de bucurie adâncă mai ales la gândul că mâine va poposi pe acest pământ sfințit al trecutului nostru, în acest leagăn al culturii naționale, însuși Regele țării și Regele culturii românești CAROL II. — Cinstitori de rege prin credință și tradiții, noi suntem legați cu iubire deosebită de M. Sa, care ne cercetează acum pentru a treia oară, și ale cărui cuvinte, de regală maiestate, sunt săpate în marmură pe perețele catedralei noastre. Adânc recunoscători pentru înalta cinste de care ne învrednicește, li urăm, cu toată căldura inimilor, bun sosit în cetatea lui Inochentie!

Ii suntem cu atât mai recunoscători, cu cât augusta Sa prezență este nu numai o dreaptă răsplată pentru vredniciile din trecut ale „Astrei” jubilar, ci transformă congresul ei de astăzi într'un moment istoric de covârșitoare importanță pentru viitor. — Intr'adevăr, în jurul M. Sale se va găsi, mâine, recapitulat neamul românesc întreg. Toți vlădicii de pe aceste plaiuri, toți marii cărturari, preoții și dascălii din sate, generali și luptători ai spiritului, în mijlocul a mii și mii de plugari voinici din toate părțile Ardealului, toți se vor vedea strânși în jurul Regelui lor pe pământul sfânt unde a răsunat, în 1848, jurământul sacru al celor 40.000: „jurăm, că vom susține totdeauna națiunea noastră românească”! — Aici, și numai aici, unde și Câmpul și Peatra vorbește, unde zidurile au grai și marile umbre ale trecutului nostru străjuiesc ocrotitoare viitorul, aici numai se putea realiza această superbă icoană de românism integral. Aici se putea face această tainică și vie legare a prezentului cu trecutul, pentru lămurirea viitorului românesc.

Prin ea și din ea, vor trebui să capete nouă putere vechile și bunele tradiții de idealism ardelenesc, ocrotite de „Astra”. Sufletele, hărțuite și despărțite pe atâtea chestiuni, vor face aci, sub straja mari-

lor umbre din trecut și sub privirea Regelui, nou legământ de pace, de bună înțelegere, de mare frație cel puțin în credința comună a idealului de înălțare națională propovăduit de „Astra”. Va trebui, cu orice sacrificii, să oprim procesul de stricare al sufletului românesc, denunțat atât de elocvent într'un „Apel” al „Astrei”. Printr'o nouă însuflețire, nou entuziasm, nou spirit de jertfă, pe care va trebui să-l ducem de aci. Și printr'o nouă strângere a rândurilor în jurul „Asociațiunii”, care trebuie să capete nouă viață!

În acest gând și cu această nădejde zicem tuturor oaspeților dragi — cari, de dragul idealului pe care îl servim, vorierta, de sigur, inevitabilele neajunsuri ale primirii materiale și vor privi mai mult la dragostea ce-i întâmpină — un călduros: *Bine ați venit!*

Iar Aceluia care a transformat sărbătoarea noastră în mare zi istorică, îi strigăm din inimă:

Trăiască Regele culturii și inimilor românești, Carol III!

Primiiri la Academile teologice.

• Episcopia română unită Oradea a publicat un nou concurs de primire la Sf. Teologie, care se va ținea în ziua de 6 Octombrie crt. Condițiunile de primire se pot afla în organul oficial Vestitorul.

— Deasemenea, nou concurs de primire la teologie se va ținea și la Cluj, în ziua de 2 Octombrie 1936. Candidații, cari trebuie să fie baccalaureași, vor înainta cererile de primire Ordinariatului Cluj până cel mai târziu la 1 Octombrie c., iar în 2 Octombrie, ora 8 dimineața, se vor prezenta personal la oficiul diecezan (Cluj, Calea Moșilor 24).

— La acelaș termen de 2 Octombrie c. se ține concurs și pentru intrarea în clerul tânăr al eparhiei Maramureșului, cererile de primire trebuind înaintate Ordinariatului din Baia-Mare până la acea dată.

Foiața „Unirii”

Frații împreună

— Vorbirea de deschidere a adunării generale a Reuniunii de misiuni sfinte, ținută la 4 Septembrie 1936 —

2) de păr. Ștefan Roșianu

Cu alt prilej și într'alt loc am relevat o părțică din conferința unui bărbat de stat elvețian, care nu poate fi bănuț de preocupare în materie religioasă. Pentru importanța lucrului, mă refer și de data aceasta la rezultatul gândirii acelui bărbat, care se numește D. M. Motha. Marele om de stat: fost ministru de finanțe și fost președinte al republicii elvețiene, în Decembrie 1934 a ținut, la București, în o sală arhiplină de lume financiară, 2 conferințe asupra problemelor economice, financiare și monetare. A fost ascultat cu viu interes și răsplătit cu aplauze. Aplauze repetate și îndelungate, a secerat în partea aceea a conf. a 2-a, unde spunea, cu convingere religioasă, că activul cel mai puternic al unui popor nu sunt băncile sale, nici numărul tunurilor și al mitralierelor sale, ci energiile sale spirituale, sunt valorile sale morale. Și fiindcă izvorul, din care-și pot trage toate popoarele și toți oamenii elementele unei vecinice întineriri, este numai

La treptele tronului

I. P. S. Sa mitropolitul Alexandru și P. S. Sa Ioan al Lugojului au depus jurământul de credință în fața M. S. Regelui la Sinaia.

După cum prevăzusem, evenimentele s'au desfășurat fără întârziere. Numirea de mitropolit făcută, celelalte acte au urmat repede. — *Foi în 17 Septembrie c.* Păr. mitropolit și noul episcop al Lugojului au făcut legiuitul jurământ de credință Regelui, la Sinaia.

La acest act solemn au asistat Părinții canonici: *Jacob Popa și Dr. Victor Macaveiu* dela Blaj; *Dr. N. Brinzen și N. Munteanu* dela Lugoj. — Guvernul a fost reprezentat prin chiar d. primministru *Tătărescu*, și dnii miniștrii *Iamandi* al cultelor, *Valeriu Pop* și *Paul Angelescu*.

Jurământul a fost luat de păr, *Dr. V. Aftenis*, protoiereul Bucureștilor.

După prestarea jurământului, I. P. S. Sa mitropolitul Alexandru a adresat M. Sale următoarele cuvinte:

Cuvântul Mitropolitului

SIRE.

Până când, — vorba marelui scriitor Silvio Pellico — religiunea ne propune ca tip de om de o singulară excelență: „pe omul puternic și blând în supremul grad — dușman neîmpăcat al oprimirii și al ipocriziei — filantrop care iartă totul în afară de răutatea inpenitentă, — pe acela care ar putea să se răsbune și nu vrea, — care se înfrățește cu săracii, dar nu îi blestemă pe bogații pământului, numai să-și aducă aminte că sunt frați ai celor săraci, — care nu-i prețuiește pe oameni după treapta sau măsura științei și a prosperității lor, ci după afectele inimii și după faptele lor, care este singurul filosof în care nu se zărește nici cea mai mică pată fiind desăvârșită și deplina arătare a lui Dumnezeu, într'o ființă ținătoare de specia noastră, — l-am indicat pe Omul Dumnezeu Isus Hristos;

Până când vor fi oameni, ca odinoară baronul Chaurand, care a declarat la anul 1874 în Parlamentul francez: „unde nu este Dum-

nezeu, acolo puterea n'are bază de existență, datoria nu e împreună cu răspundere, dreptul n'are garanță, libertatea n'are normativ și societatea n'are viitor”;

Până când, conform spuselor Sfântului Pavel în epistola către Galateni (5, 22): „roadele duhului (care rezidă în Biserică), sunt dragostea, bucuria, pacea, îndelungă răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețile, înfrânarea poftelor”;

Până când vor trăi în suflete cuvintele sfântului apostol Pavel, către Romani (13, 1, sq.): „toți să se supună stăpânilor celor mai înalte, pentru că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu și stăpânirile cari sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite, pentru aceea cel ce se împotrivesc stăpânirii, rânduirii lui Dumnezeu se împotrivesc; iar cari se împotrivesc osândă sie-și vor lua...” și iarăși: „dați dară tuturor ceea ce cari sunteți datori: celui cu darea, dare, celui cu vama, vama, celui cu frica, frică și celui cu cinstea, cinste” (Romani 13, 7);

Până când, vor avea valoare veșnică cuvintele sfântului Petru: „de Dumnezeu vă temeți, pe Regele il cinstiți” (I. Petru 2, 17); și nu mai puțin cuvintele sfântului apostol Pavel către Ovrei cap. 13: „ascultați pe marii voștri și vă plecați lor, pentru că ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea seamă”; —

Până atunci, Sire, Statul avea-va nevoie pururea de Biserică, continuatoarea operei lui Hristos, mandatară învățaturii divine a Evangheliei, executoarea testamentară a programului dumnezeesc învățaturii aduse de Hristos; și întors, Biserică avea-va nevoie și ea de Stat, pe care e datoare să-l apere și sprijine, cum am văzut, în virtutea aceluiaș mandat dumnezeesc.

creștinismul vivificator, creator, constructor și realizator, spunea acel fost cap de țară, că pentru binele tuturor trebuie să avem curajul de-a ne înapoi la Hristos, la practica unui creștinism activ, nu vorbăreț și steril.

Așa este, creștinismul, nu forța brutală, a îmblânzit sălbătăcia și barbaria popoarelor în trecut; numai învățătura blândului Isus și urmarea aceeaia va putea îmblânzi și disciplina și sufletele feroce ale civilizațiilor de azi. Deci, tuturor să strigăm: *Inapoi la Hristos!* — Scopul Reuniunii noastre încă e acesta.

Obiectivul acestei Reuniuni este sfințirea membrilor, cari sunt toți preoții, și a poporului încredințat păstoririi lor. Așa glăsuiește Ș. 2. din statutele aprobate în 1906. — De 30 ani se urmărește, în formă organizată, realizarea acestui scop prin exercițiile spirituale preoțești și prin misiunile populare: metode de muncă și de luptă, cari, cu grijă, cu conștiințiozitate și bine aplicate, dau cele mai frumoase rezultate.

Mântulitorul a imprimat bisericii sale 4 semne distinctive: unitatea, sanctitatea, catolicitatea și apostolicitatea. Fiecare notă are însemnătatea ei. Cea mai importantă e nota sanctității. Cu aceasta notă, dacă se mărește, progresează biserica, iar dacă se micșorează, regresează, suferă înfrângeri. Martora e istoria nepărtinitoare.

Sfințenia și curățenia sufletelor se câștigă deosebit pe două căi: prin penitență și pri-

mirea sf. Euharistii, natural, și prin toate lucrările, din cari se produce o sinceră pocăință și o împărțășanie cu vrednicie: prin rugăciune, prin meditație, prin lectură folositoare, prin încunjurarea ocaziunilor, cari duc la păcat prin munca de fiecare zi și de fiecare ceas, împlinită cu zel sfânt spre mărirea lui Dumnezeu și spre binele credincioșilor, cum și prin examen de conștiință cotidian și nepărtinitor.

Liniștea din timpul actelor de pietate, în viața preoțească, se prefăce în glasul celui ce strigă în pustie, care glas se aude în predicele bine pregătite, rostite cu claritate și cu căldura convingerii, în celebrarea sf. liturghii cu reculegere și cu adâncă pietate, cum și în viață simplă, demnă, ponderată, plină de renunțări și, deseori, de privațiuni.

Tot ce contribuie la purificarea și sfințirea noastră și a deaproapelui, împlinim în măsura, în care credem și iubim pe Dumnezeu, în măsura, în care simțim povara misiunii noastre și greaua răspundere pentru sufletele primite în paza și grija noastră. De aici durerea preotului pentru păcate, compătimirea păcătoșului și munca lui pentru salvarea și reconcilierea aceluia. De aici teama, că nu lu-bește destul pe Dumnezeu; teama, că nu cumva să i-se răcească iubirea și că Părintele cereșc n'ar fi mulțumit cu el.

Iată, On. Ad. gen., pentrue să aruncat și în agrul bisericii noastre sămânța misiunii-

și de fier, orașele cele mai industriale, stabilimentele dela Reșița și dela Cugir: sunt toate pe teritoriul diecezei Lugojului. Dacă o dragoste mare voui purta țărâniei, care este talpa țării, o grijă deosebită sunt dator să port numărului mare de muncitori industriali. Nu voui uita nici clasa cultă, față de care înaintașul meu s'a achitat așa de frumos.

Credința lui Hristos are două porunci principale: »Să iubești pe Dumnezeu«, și »să iubești pe aproapele«. Iar cine nu iubește pe aproapele, care, ca și el, îl numește pe Dumnezeu tată, nu-i face nici o plăcere lui Dumnezeu. Iar când această ură se manifestă în văzul altora, își desvălește omul toată urciunea sufletului, arătându-și veninul ucigător, care îi duce pierire celuice îl poartă, iar acelaia, pe care îl mușcă, îi poate face mult rău.

În religia creștină adevărul este așa de sigur și de trainic, încât nici când nu se va putea schimba din el nici măcar »o iotă, ori o cirtă«. Altfel sunt produsele creierului omenească. Economia, politica, știința și literatura, toate sunt bunuri nestimate, și foarte de apreciat. Au însă toate cusururile creierului omenească: sunt izvorite din minte mărginită, și sunt așa de efemere, încât învățații de astăzi rād de teoriile colegilor lor dinainte de ei, cari, ca și cei de astăzi, ridicau la rang de dogmă simple păreri omenești. În gândirile omenești nu există infalibilitatea, darul divin de a nu putea greși. De aceea, cum aștept eu, ca păreriile mele să le respecteze alții, la fel datorez și eu altora respect față de păreriile ce le susțin cu bună credință. Nimeni nu-ți cere să admiți greșala, ori o teorie ce o socotești păgubitoare. O poți combate cu toată energia; fără să treci însă peste marginile bunei cuviințe și ale dragostei frățești, pe care Hristos o pretinde categoric dela toți aderenții săi.

Prin bună înțelegere, Țara va fi dusă la izbândă și la progres. Stând însă oamenii închegeți în tabere dușmane, gata totdeauna de războiu, pregătesc războiul fratricid, ale cărui isprăvi dezastruoase le vedem cu ochii, și pe care îl prevede bardul redeșteptării noastre în cuvintele:

»Pe voi vă nimiciră a pizmei răutate

Și oarba neunire la Milcov și Carpați«.

Imi voui socoti ca o datorie primordială, Sire, să vestesc necontenit imperativul categoric al iubirii frățești între toți fiii acestui neam, stăruiind ca oamenii divizați în ce privește păreriile politice, în organizațiile Agru-lui, în cele culturale și caritative să meargă braț la braț.

Am mare nădejde în ajutorul lui Dumnezeu, care și până acum mi-a stat într'ajutor așa de mult. Dragostea, ce mă leagă de frații mei în Domnul din episcopat, sper să-mi fie mare sprijin. Am mare încredere în colaborarea prețioasă a preoțimeii mele, ale cărei calități excelente le cunosc, și cu care, pe tot dreptul, mă fălesc. Fiți siguri, Sire, că în clerul diecezei de Lugoj și în Vlădica lui aveți la granița țării tot atâtea sentinelele romane.

Munca mea va fi foarte mult ușurată prin stăruiința continuă a Maiestății Voastre, care nu numai dela arhieriei, ci dela toată suflarea românească cereți o credință activă.

De aceea rog pe Bunul Dumnezeu să Vă binecuvinteze toate gândurile și inițiatiile.

Trăiți, Sire, la mulți ani, spre binele acestei Țări!

Trăiască Măria Sa Mihailu, moștenitorul Tronului și întreaga Dinastie Română!

Răspunsul M. Sale

Prea Sfințite Episcop al Lugojului,
Acolo, în colțul acela al frumosului Banat, voinea Providenței te-a destinat ca să păstorești un popor care are atâtea nevoite de opăstorie adevărat părintească.

Esti și vlădică al Bisericii, dar mai ales, ești îndrumător de orice clipă al credincioșilor.

Ai de îndeplini o mare misiune socială și pentru această operă să știi că nici o colaborare nu este de disprețuit; trebuie o muncă comună și frățească a bisericilor românești.

Prea Sfinția Ta ai studii speciale, care te vor face și mai pricepător al rosturilor celor două biserici și vei găsi, sunt convins, calea care să ducă la această indispensabilă conlucrare pentru folosul populației.

După cum am mai amintit în trecut, rolul Bisericii este de a fi vie, de a lucra pe teren. Țăria Bisericii se bizuie pe țărta slujitorilor ei.

Vei avea deci o grijă deosebită pentru preoți și va trebui să supraveghezi cu o deosebită râvnă activitatea lor.

Depunând astăzi legiuitul jurământ, ești înțarit ca nou Episcop al Lugojului. În această frumoasă misiune, să te însoțească și să te întărească harul Celui a Tot Puternic și urările Mele cele mai calde.

Sfârșindu-se solemnitatea, M. Sa a binevoit a reține la dejun pe cei doi Arhieri, precum și pe membrii guvernului și pe preotul care a luat jurământul.

Solemnitatea instalării mitropolitului

I. P. S. Sa mitropolitul Alexandru a luat azi în mână cârma Bisericii noastre

Cu soare cald, cu cer senin a sosit, în sfârșit, marea zi de sărbătoare atâtea vreme așteptată. Urmașul celor 12 vlădici și-a putut lua grijă turma peste care Spiritul Sfânt l-a rânduit mare arhipăstor.

Sărbătoarea s-a desfășurat după un program mai dinainte cu amănunțime statornicit.

Vineri, 18 Septembrie, Ex. Sa mitropolitul, a sosit în gara Blaj, minunat împodobită, cu acceleratul dela ora 15,05. În puternica asistență care l-a înconjurat se găseau, în prim rând, delegații Consistorului dela Blaj: PP. canonici Victor Pop, Dr. Augustin Tatar, și secretarul mitrop. Dr. I. Cristea. — Peronul e o mare de capete, cari salută cu entuziasm pe mitropolit, în vreme ce corul studenților teologi intonează: »Pe arhierul...« — Cel care îl întâmpină este Rvsm. Ștefan Roșianu, care îi aduce:

Salutul Bisericii

Excelență, Părintele Ceresc, păzitorul, apărătorul și salvatorul bisericii noastre, chlemandu-Vă în fruntea ei, ca pe cel mai ales dintre aleși, ca pe cel mai dorit între dorți a împraștlat norii grei cari planau asupra acestei instituții atât de scumpă sufletelor noastre și a alungat din inimi îngrijorările produse pe urma unei îndelungate sedis-vacanțe.

Cunoscându-Vă, Inalt Prea Sfințite, ca pe un preot model, ca pe un dascăl învățat, ca pe un judecător drept și ca pe un bun păstor care sufletul și-l pune pentru oile sale, cu adâncă umilință mulțumim lui Dumnezeu pentru că v-a așezat în locul de grea răspundere, V'a chemat în moștenirea marilor înaintași: a neînfricatului luptător Inochentie M. Clain, a întemeietorilor de așezăminte culturale românești Petru Pavel Aron, I. Vancea, Vasile Suciu, a generoșilor fondatori Grigorie Maior, Bob, Șulașiu, Mihail și a celorlalți cari au luptat cu curaj fără seamăn pentru drepturile bisericii și ale neamului nostru. Greu moștenire I. Prea Sfințite.

Avem toată nădejdea că, cu ajutorul lui Dumnezeu, nu veți pierde nimic din această moștenire, ci o veți sporii.

I. P. Sfințite, acum faceți primul pas în calitatea înaltă de Mitropolit, în Blajul istoric. În orașelul tinereții Ex. Voastre, în care V'ați format și călțit caracterul de preot mare și de mare român. Cunoașteți Blajul și Blajul Vă cunoaște și Vă apreciază mult, Vă iubește sincer și Vă primește cu bucurie în haine de sărbătoare. Binecuvântarea Domnului peste acest prim pas și harul Lui să Vă însoțească toți pașii din viața de Mitropolit, care viața dorim să fie cât mai lungă.

Ne-am grăbit să Vă întâmpinăm în acest loc și în numele Capitlului, al clerului gremial cum și al tuturor institutelor de învățământ

gr. catolice ne-am grăbit să Vă exprimăm bucuria noastră, să depunem omagiile firești și să Vă exprimăm cele mai calde urări pentru o viață lungă și pentru o rodnică și binecuvântată activitate.

Excelența Voastră, fiți bine venit în numele Domnului! Stăpâne întru mulți ani!

În numele autorităților administrative rostește cuvinte de bun sosit d. prefect al județului Simion Gizeavu, iar sentimentele orașului Blaj le tălmăcește d. primar Gr. Pădurean, termenii următori:

Inalt Preasfințite,

Cu 14 ani în urmă, când v'ați despărțit de Blajul nostru, ați lăsat regrete sincere în sufletul populației care V'a stimat și iubit mult.

Măhnirea ce ne-ați produs atunci s'a compensat doar prin mândria pentru noi de a fi fost înălțat la treapta de arhieru un Blăjan.

Astăzi, când Vă reîntoarceți, I. P. S., în calitate de conducător al întregii noastre Biserici Unite, bucuria noastră a blăjenilor este deplină.

De acea în semn de nețărnamură dragoste și supunere fiască, Vă zicem: Bine ați venit, și întru mulți ani Stăpâne!

Vădit impresionat

Răspunde Mitropolitul

Reverendisime, iubite Ștefane,

În numele capitlului mitropolitan, în numele clerului gremial și al tuturor institutelor de învățământ din Blaj, ai ținut să-ți manifestezi sentimentele calde ale sufletului tău, cu toată sinceritatea care te caracterizează.

Eu mulțumesc Ven. Capitlu și tuturor institutelor gr. cat. din Blaj, Clerului gremial care a găsit un interpret atât de sincer, care să-mi manifesteze dragostea lor.

Bine ai spus, iubite Ștefane, că aici mi-am petrecut cei mai frumoși ani ai tinereții și că aici am clădit edificiul spiritual al sufletului meu, desvoltând principiile pe care le-am sorbit dela malca Roma. Și lată-mă din nou, din mila Proniei cerești, reîntors la matcă cu toate greutatețile cari s'au pus deacurmezișul. De sigur, nu fără vola lui Dumnezeu, care a voit astfel să ne pună la probă credința.

Școala Spiritului Sfânt e bună; ca să ne lăudăm numai în Domnul; pentru că virtutea fundamentală a oricărui arhieru este smerenia. Noi nu suntem nimic în fața Celui de sus, care cârmuește totul. Am venit, iubite Ștefane, să mă consum ca o candelă pentru biserică noastră. N-am alt ideal decât să pot urma calea marilor mitropoliți ai Blajului. Ceresc, în genunchi, harul lui Dumnezeu, pentruca să pot să-l urmez.

Fiți asigurați, că veți avea în mine un

toată, care vă strânge pe toți la sânul lui. Porunca să iubim pe aproapele este doar porunca fundamentală a evangheliei, alături de porunca iubirii lui Dumnezeu.

Mulțumesc pentru asigurarea colaborării voastre, căci singur, de sigur, nu pot face mult, ci cu toții uniți vom dăca carul Bisericii noastre la isbândă.

De încheiere, I. P. Sa mulțumește dlui Prefect și dlui Primar pentru bunele sentimente, cu cari l-au întâmpinat și îi asigură de întreg concursul său pentru toate acțiunile ce duc la întărirea și înălțarea neamului.

In cortegiu impunător pleacă apoi Mitropolitul, în trăsură înflorită, precedat de echipă de cercetași, pe străzile pavoazate și decorate, spre biserica catedrală. Aici, în ușă, îl așteaptă, în strălucitoare odăjdii, soborul canonicilor. Un nou cuvânt de bun sosir rostește II. Sa prepozitul *Iacob Popa*:

La intrarea în catedrală

Inalt Preasfințite Părinte,

Un val de înaltă și sfântă bucurie străbate astăzi inimile tuturor credincioșilor sfintei noastre biserici.

Cu toții înălțăm imnuri de laudă atotputernicului Dumnezeu, pentru că s'a milostivit a trimite miresei sale, sfintei noastre biserici, pe mult așteptatul ei mire în persoana Inalt P. Sf. Tale.

Ne bucurăm, pentru că prin aceasta încețază cu ziua de azi vacanța prelungită la aproape doi ani a scaunului Sfintei noastre mitropolii, și care în timpurile grele, pe cari le trăim, amenință cu multe și mari primejdii biserica noastră, — ne bucurăm de altă parte, pentru că în calitățile înalte și în virtuțile distinse ale I. P. Sf. Tale aflăm chezașia deplină, că primejdiile și greutățile, cari vor veni asupra bisericii noastre, vor fi biruite și înlăturate.

Istoria ne este martoră, că biserica noastră română unită cu Roma, chiar dela începutul existenței ei, a avut parte de multe greutăți și de mari primejdii, din cari însă cu ajutorul Tatălui Ceresc totdeauna a ieșit biruitoare. Și ajutorul acesta ceresc i-s'a dat în arhieriei și conducătorii ei vrednici.

I. P. Sf. Ta în sfintele meditații zilnice de sigur că adeseori îți amintești pe cei 12 înaintași ai I. P. Sf. Tale în scaunul bisericii noastre, cari toți au fost cucernici, adevărați apostoli, adevărați eroi și dacă era nevoie, martiri ai cauzei bisericii, pe care o oblăduiau.

Ei au reușit să biruiască toate dificultățile și primejdiile, cari au lovit biserica, așa încât nu numai că au păstrat patrimoniul acestei biserici, dar au și sporit acest patrimoniu dăcând biserica la progres și înaintare. Mai mult decât atât, au reușit să întărească și să conserve comoara cea mai prețioasă a neamului nostru de pe aceste platuri, limba românească și conștiința națională, în așa măsură, încât această comoară, acest patrimoniu național a trecut și s'a răspândit de aci dela Blaj și la celelalte regiuni locuite de români, iar când a sosit plinirea vremii, acest patrimoniu a constituit cea mai puternică pârghie la crearea României întregite.

I. P. Sf. Părinte, timpurile, ce le putem întrezări în viitor, sunt din cele mai grele și pline de primejdii pentru biserică. — Timpuri mai grele poate, decât perzecuțiunile din primele veacuri ale creștinismului. Timpuri de-a dreptul apocaliptice.

În țări nu tocmai depărtate de noi, biserici, mănăstiri, opere de cultură și artă, realizate în cursul veacurilor cu concursul bisericii, sunt incendiate și distruse. Călugări,

preoți și episcopi sunt arestați și uciși. Un vifor cumplit și sălbatec vulește amenințător în jurul nostru.

Patrimoniul nostru național e răvnit și pândit de dușmanii, cari ne încunjoară.

Avem nădejde, că Domnul va îndepărta dela noi primejdia acestui vifor.

Dacă însă el totuși se va abate și peste noi, atunci tot Domnul ne va ajuta să-l biruim. Și putem fi siguri, că ajutorul acesta biserica noastră îl va avea ca și în trecut în arhierieul său, în I. P. Sf. Ta.

Avem toată încrederea, că I. P. Sf. Ta, prin cucernicia solidă și lipsită de orice rezervă, prin calltatea de apostol, de adevărat erou și prin hotărârea fermă de a fi, dacă se va cere, martir al bisericii lui Hristos, vei reuși să provoci și să scobori la noi ajutorul, darul și asistența activă alui Dumnezeu. Vei reuși să trezești pe Hristos, care nu se poate să părăsească nala bisericii noastre și care va porunci vânturilor și valurilor să se liniștească, așa încât nala bisericii noastre va plini liniștită, sosind cu bine la limanul dorit.

În aceste gânduri întâmpinăm pe I. P. Sf. Ta cu cuvintele din sf. evanghelie: „Binecuvântat cel ce vine întru numele Domnului”.

Pasă I. P. Sf. Ta, de ocupă tronul glorios al acestei Biserici Catedrale.

Ocupă-l și-l stăpânește, spre mărirea lui Dumnezeu, spre întărirea și înalțarea neamului și a patriei române, spre binele și folosul sufletesc al nostru al tuturor și spre cea mai înaltă fericire, mulțumire și satisfacție sufletească a I. P. Sf. Tale, întru mulți, mulți ani!

Răspunde Mitropolitul

Incep cu cuvintele cu cari și-ai terminat cuvântarea. Ai rostit fraza evanghelică: „Binecuvântat cel ce vine întru numele Domnului”. — Frază mult cuprinzătoare, lapidară, care spune atât de mult. Spune, că n'am venit în mijlocul vostru în numele vanității lumii acesteia, nici în numele vreunui partid politic, ci a trebuit să vin, precum am și venit în numele crucii lui Isus Hristos, „acela, care este capul bisericii: Isus Hristos, stăpânul cerului și al pământului”.

Am venit în numele evangheliei, dragostei preconizate de Isus Hristos, pentru că după puterea harului dumnezeesc să actualizez doctrina-i dumnezească. În realizarea ideală a doctrinei și vieții lui Isus Hristos, care este calea, adevărul și viața. — Iată în numele cui am venit.

Cine ancorează în Isus Hristos, acela nu se teme de viforele lumii acesteia. Merge dacă e nevoie, fie și la eșafod. Și mă voi duce, cu inima și cu sufletul senin, de va fi nevoie. N'am nici o ambiție, ci singur numai de a servi altarul Bisericii lui Isus Hristos și altarul neamului.

Primejdii multe se arată și mulți vreau să dărime biserica lui Isus Hristos. — Isus Hristos parecă însuși doarme în corabia Bisericii. Ci el vegheză, totuși; și atunci nici curajul nostru nu-l lertat să scadă nici o clipă.

Simt povara ce apasă umerii mei. Dar sub conducerea luminată a urmașului Sf. Petru, Păstorul suprem, vom isbati să ducem corabia lui Isus Hristos spre liman nerăsturnat de mântuire.

Ai pomenit, Il-me Die Prepozit, pe cei 12 iluștri înaintași ai scaunului mitropolitan. Bine ai făcut, că i-ai pomenit, pentru că să mă îmbărbătez și eu, inspirându-mă din viața și faptele lor, ca să nu vă dau de rușine ca șef al Bisericii noastre.

Cerșesc în genunchi harul Spiritului Sfânt, pentru că să mă ocrotească pe mine și

colaboratorii mei, pentru că astfel să ne jertfim timp și suflet pentru Biserica noastră.

Darul lui Dumnezeu să se coboare asupra tuturor fiilor mei, ca să încreștăm în analele Bisericii noastre pagini de glorie, mărirea, și ca să ne putem dărui viața pentru Biserica lui Isus Hristos.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

*

Intrând în catedrală, Mitropolitul celebrază, cu mare asistență, *Vecernia* împreună cu *Litie*, după încheierea căreia s'a dus la reședința sa.

Sâmbătă 19 Septembrie

La ora 8^{1/2}, clerul sosit în număr mare s'a întrunit în catedrală. S'a format soborul impunător al concelebranților; apoi pleacă în procesiune la reședința mitropolitană și conduc pe arhieru, la biserică, în răsunător dangăt de clopote.

Adânc emoționat, mitropolitul s'a oprit la Scaunul împărătesc și, potrivit ceremonialului, s'a proclamat pe sine drept nou numit și preconizat arhiepiscop și mitropolit. Păr. *vicar capitular* i a predat cheia sfintei biserici catedrale. — Mitropolitul se roagă în genunchi, iar corul întonează: „Împărate ceresc...”

De pe scaunul din presbiteriu, Mitropolitul poruncește să se citească scrisorile de numire. — Păr. diacon *Dr. I. Cristea* citește mai întâi următorul decret regal:

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministerului Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor Nr. 141.978 din 1936;

Având în vedere dispozițiunile art. 27 din legea pentru regimul general al cultelor, promulgată prin I. D. R. Nr. 1.093 din 12 Aprilie 1928;

Având în vedere notificarea Nunțiatului Apostolic din România, cu Nr. 4.420 din Septembrie 1936;

Având în vedere dispozițiunile art. II din Concordatul promulgat cu I. D. R. Nr. 1.711—1929, publicat în Monitorul Oficial Nr. 126 din 12 Iunie 1929,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Se aprobă numirea Prea Sfinției Sale *Dr. ALEXANDRU NICOLESCU*, în demnitatea de Arhiepiscop și Mitropolit al Arhidiecezei unite române de Alba-Iulia și Făgăraș.

Art. II. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și artelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor prezentului decret.

CAROL

Ministrul cultelor și artelor
VICTOR IAMANDI

Nr. 2.069

Al doilea diacon, păr. *Dr. S. Todoran* citește latinește, iar. păr. *Cristea* românește următoarele *bule de numire*, venite dela Sfântul Scaun:

Către Mitropolitul

PIUS Episcopul, robul robilor lui Dumnezeu, Venerabilului frate *ALEXANDRU NICOLESCU*, până în prezent Episcop al Lugojului în România, ales Arhiepiscop de Făgăraș și Alba-Iulia, mântuire și binecuvântare apostolică.

Eternul Principe al Păstorilor concezând umilinței noastre slujba de a cârmui, de-a păstori și de-a guverna întreaga Biserică, avem datorința să ne îngrijim cu zel, ca tuturor bisericilor astfel de Capi să li-se pună, cari nu numai că știu, ci și vreau să păstorească turma Domnului spre mântuire. După ce așa dară biserica Metropolitană de Făgăraș și Alba-Iulia de ritul greco-român unită cu sfânta Biserică romană, prin moartea Arhiepiscopului *VASILE SUCIU* de fericită pomenire, a rămas văduvită de păstor, cumpănind Noi sfatul Venerabililor Noștri Frați Cardinali ai sfintei Biserici Romane, cu putere apostolică te des-

Bucuria diecezelor sufragane

legăm de legătura bisericii Catedrale a Lugo-
jului și te transferăm la Biserica Metropolita-
nană de Făgăraș și Alba Iulia, constituindu-te
pe tine întru Arhiepiscop și Păstor, încredin-
țându-ți toată deplina grijă, cărmuirea și ad-
ministrarea în cele spirituale și temporale,
cu toate drepturile, scutițele, sarcinile și da-
torințele pastorale, împreună cu această
slujbă.

Voința ne este mai departe, ca impli-
nindu-se și celelalte prescrise de canoane,
înainte de preluarea canonică a Arhidiecezei,
să faci profesunea credinței și jurământul
după formele anexate, înaintea oricărui episcop
catolic, aflător în dragoste și în legătură cu
scaunul Apostolic, pe care-l vei voi, și aceleași
formule ori alte exemplare ale lor, iscălite de
tine și de numitul episcop și provăzute cu
sigil, le vei înainta cât mai fără întârziere,
Sacrei Congregații pentru Biserica Orien-
tală. Prin scrisoarea de față dăm totodată și
dreptul și porunca Episcopului ales de tine,
ca în numele nostru să primească jurământul.
Suntem de neclintită speranță și avem deplină
încredere, că prin ajutorul Domnului, Biserica
de Făgăraș și Alba Iulia, condusă prin râv-
na-ți pastorală și prin rodnicile-ți nizuințe, va
crește și va înflori și în cele spirituale și în
cele temporale.

Roma, Castelgandolfo anul Domnului 1936,
ziua a 29 a lunii August, anul al 15 al pontifi-
catului nostru.

Către Capitlul mitropolitan

PIUS Episcopul, robul robilor lui Dum-
nezeu, Capitlului bisericii mitropolitane, Cle-
rulul și poporul Arhidiecezei de Făgăraș și
Alba-Iulia, mântuire și binecuvântare apostolice.
Cumpănind Noi statul Venerabililor noștri
Frați Cardinali al sfintei bisericii romane, pe
Venerabilul Frate **ALEXANDRU NICOLESCU**
până în prezent Episcop al Catedralei bisericii
din Lugoj în România, cu autoritatea apostolice
il deslegăm de legătura acestei bisericii
și la văduvita noastră biserică mitropolitană
de Făgăraș și Alba-Iulia, pe același l-am pus
de Arhiepiscop și Păstor al aceleia. Drept-
aceea Vă indemnăm pe voi toți și Vă îndato-
răm ca pe numitul Alexandru ales Arhiepiscop,
primindu-l cu supunere și dându-i onoarea
cuvenită ca unul părinte al sufletelor voastre
să-l ascultați după datorință și să vă supu-
neți sfaturilor și mandatelor mântuitoare ale
aceluia, așa ca să vă bucurați împrumutat
aflând el în voi filii devotați, iar voi într'ânsul
Părinte binevoitor. Vrem mai departe și or-
donăm ca sub îngrijirea și sub îndatorirea
Ordinariatului care administrează acum Arhi-
dieceza voastră să se citească publice aceste
scrisori ale noastre atât în prima ședință ca-
pitară care se va ține după primirea acestor
scrisori, cât și de pe amvon în însași biserica
mitropolitană cu prilejul primei zile de săr-
bătoare legată pentru popor. Castelgandolfo
anul Domnului 1936 ziua 29-a a lunii August
anul al cincisprezecelea al Pontificatului nostru.

Către episcopii sufragani

PIUS Episcopul, robul robilor lui Dum-
nezeu, tuturor Venerabililor Frați Episcopi
sufragani al Bisericii Metropolitane de Făgăraș
și Alba Iulia, mântuire și binecuvântare apos-
tolice.

La statul Venerabililor Frați Cardinali al
sfintei Bisericii Romane, pe Venerabilul Frate
ALEXANDRU NICOLESCU, până în prezent
Episcop al Bisericii Catedrale din Lugoj în
România, astăzi, cu putere apostolică, l-am
deslegat de legătura acestei Bisericii și la vă-
duvita noastră Biserică Metropolitană de Fă-
găraș și Alba Iulia, pe același l-am pus de ar-
hieru și Păstor al aceleia. Drept aceea Vă

Pastorală Pst. IULIU al Clujului

Scaunul mărit al Mitropoliei Blajului, din
hotărârea Proniei cerești și numirea Sfântului
Părinte Papa Pius XI al Romei eterne, are Stă-
pânul său, în persoana Excelentisimului și
Înalt Prea Sfințitului Părinte **Dr. ALEXANDRU
NICOLESCU**, Episcopul Lugoșului.

Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș pri-
mește pe doritul său Arhiepiscop, iară Pro-
vincia noastră bisericească de Alba-Iulia și
Făgăraș pe Mitropolitul său.

Bucuria este pentru întreaga noastră Bi-
serică română unită cu Roma și aceasta bu-
curie este a neamului întreg.

Înalt Prea Sfințitul Părinte Mitropolit
intră în șirul marilor înaintași, cari și-au înscris
pe veci numele în istoria Bisericii Domnului
și în istoria neamului, în deplina putere a
bărbăției, cu sufletul mare, împodobit cu ale-
sele virtuți ale minții și ale inimii, chezeșind
ducerea mai departe a strălucitei tradiții stră-
bune, de creație spirituală.

În ceasul de mare încercare pentru su-
fletul neamurilor, prin Înalt Prea Sfințitul Mi-
tropolit, Blajul va putea dăruia neamului, mai
departe, suflet și viață, întemeindu-l, nebiruit,
pe piatra credinței. Mitropolitul nostru Înalt
Prea Sfințit se va putea rezima, totdeauna, pe
întregul Episcopat, acum și el întregit, prin
numirea Ilustrisimului și vrednicului canonic-
prelat **Dr. IOAN BĂLAN**, de Episcop al Lu-
goșului. Un suflet și un trup în aceeași lucrare,
una și nedespărțită, spre mărirea lui Dumnezeu
și înălțarea morală a neamului.

Eparhia de Cluj-Gherla întreagă, Vene-
ratul Cler și poporul credincios întreg, închi-
năm, în numele Domnului, dragostea noastră
Înalt Prea Sfințitului **Mitropolit ALEXANDRU**.

Caldă să se înalțe din sufletele noastre
rugăciunea de preamărire și mulțumită: „Mă-
rire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pă-
mânt pace între oamenii de bunăvoință“ (Doxo-
logia cea mare), în ziua instalării Sale, care
va avea loc Duminecă în 13 l. c., sunând
prelungit clopotele tuturor bisericilor, la
amiaza acelei zile luminate.

Să rugăm cu stăruință pe Atotputernicul

poruncim ca aceluiș Mitropolit ales, **Alexandru**, să-l dați datorita supunere și cinste,
amăsurat sfintelor canoane, astfel ca buna
înțelegere dintre voi și el, să dea roade bogate
spre binele sufletelor.

Castelgandolfo anul Domnului 1936, ziua
a 29 a lunii August, în anul al cincispreze-
celea al Pontificatului nostru.

La încheierea foii, solemnitatea continuă
cu: *omagiile clerului*, urmând o cuvântare a *Vî-
carului capitular*, căruia îi răspunde Mitropo-
litul. — În numărul viitor vom da textul a-
cestor cuvântări impresionante.

Deocamdată mai remarcăm atâta, că în-
treaga solemnitate s'a desfășurat în fața unui
public mare venit din toate părțile bisericii
noastre. Guvernul e reprezentat prin dnii mi-
niștri *V. Iamandi, Valeriu Pop* și subsecr. *Aure-
lian Bentoiu*. Nunțiatul e reprezentat prin
Msgr. *Senzi*, episcopia rom. cat. de Alba-Iulia
prin Ex. Sa ep. coadjutor *Vocburhner*. — Toți
Preasfinții noștri Arhieriei au trimis delegații
de canonici, pentru a fi prezenți la serbarea
care, la încheierea foii, e în plină și înălțătoare
desfășurare.

Dumnezeu, acum și la toate pomenirile sluj-
belor, la locul indicat, să reverse bogăția da-
rului ceresc peste Alesul Său, întărindu-l în
cărmuirea Bisericii Sale întru lungime de zile,
drept îndreptând cuvântul Adevărului Său.

Intru mulți ani Stăpâne!

II.

Cuvântul P. S. Sale **ALEXANDRU** al Mara- mureșului

[...] În persoana Excelenței Sale Episco-
pului **Dr. ALEXANDRU NICOLESCU**, Arhi-
dieceza Blajului primește pe noul său Arhi-
păstor mult așteptat, iar Provincia noastră
bisericească de Alba-Iulia și Făgăraș pe con-
ducătorul său cu putere și autoritate de Mi-
tropolit.

Anunțând Veneratului Cler eparhial a-
ceastă veste îmbucurătoare, mulțumim bunului
Dumnezeu că s'a milostivit să scurteze vremea
așteptării pline de multe frământări păgubitoare
și omagiem, cu fiască supunere, înțelepciunea
Sf. Părinte al Romei, care a știut să înlătore
din calea acestei numiri tot ce ar fi putut pre-
judicia interesele de viață ale Provinciei noastre
bisericești.

Născut în Tulgheș la 6 Iulie 1882, noul
mitropolit al Blajului și-a făcut studiile liceale
la Reghin și Blaj, iar cele teologice în Institutul
pontificiu de Propaganda Fide, unde a luat
doctoratul în filozofie și teologie. Intors la Blaj
în 1904, face acolo pe profesorul de teologie,
trecând apoi de secretar mitropolitan, pentruca
în 1916 să ajungă canonic, iar în 1922 Episcop
al Lugoșului. Intre timp a petrecut 2 ani în
America, misionar al credincioșilor noștri de
acolo, iar în timpul refugiului mitropoliei la
Oradea, a făcut la Blaj pe vicarul general sub-
stituit.

Bine cunoscut în toată țara din tot ce-a
făcut, pe atâtea terenuri, pentru biserică și neam,
noul mitropolit, Alexandru al II-lea aduce pe
scaunul dela Blaj întreg prestigiul unui arhieru
cârturar de o viață preoțească nepătată, de o
mare putere de muncă, de un nețărmurit de-
votament pentru biserică Domnului și de o
caldă iubire de neam, cari i-au călăuzit întreagă
viața. Obținând la sinodul de candidare dela
7 Maiu 1935 marea majoritate a voturilor celor
mai de seamă reprezentanți ai bisericii noastre,
noul mitropolit, al cincilea în serie, vine la
Blajul marilor săi înaintași cu zapisul de încre-
dere desăvârșită a acelora pe cari e chemat
să-i conducă de acum pe căile binelui vremeli-
nic și a mântuirii de veci. Mai întrunind apoi
încrederea deplină a Sf. Scaun și a factorilor
cu cădere ai țării, Înalt Preasfințitul Mitropolit
Alexandru va avea, suntem siguri, și puțința
de-a realiza toate nădejtile, pe cari biserică și
neamul le pune într'ânsul.

În acest înțeles îi spunem în numele E-
parhiei Maramureșului: Intru mulți ani, Stăpâne!

* * *

În legătură socotim a fi potrivit să dis-
punem următoarele:

1. În prima Duminecă ori sărbătoare după
primirea acestui ordin circular, se va anunța
credincioșilor numirea făcută, oficiindu-se la
sfârșitul sf. liturghii, drept mulțumită, Doxologia
cea mare.

2. În ziua instalării dela Blaj — care încă
nu e fixată, dar se va afla din gazete — se vor
trage la amiazi, timp de un sfert de ceas, clo-
potele tuturor bisericilor.

3. Începând cu ziua instalării se va aminti
în toate locurile prescrise de cărțile rituale:
Înalt Preasfințitul mitropolit Alexandru.

4. In prima zi liberă după instalare, Venerabilul Cler eparhial e rugat să aplice o sf. liturghie la intențiunea noului mitropolit.

Pelerinaj la mănăstirea „Strâmba“.

Din an în an crește puterea de atracție duhovnicească a mănăstirii „Strâmba“, situată într-o minunată poiană a jud. Someș. La ziua „Sf. Cruci“ din acest an, valurile pelerinilor cari au urcat pitoreasca vale de munte ce duce la mănăstire s'a apropiat de 15.000. Vin din depărtări, zile și nopți întregi, până și din văle Maramureșului, cete-cete de creștini cucernici, cu priviri scaldate în evlavie și cu o impunătoare concentrare întipărită pe fețe. Vin cu steaguri, cu prapori, cu icoane în frunte, rugându-se mereu și cântând măririle Domnului.

Preasfințitul Iuliu al Clujului, ca în toți anii, a fost și astă dată în mijlocul lor. A pontificat o înălțătoare liturghie arhierască, la care a cuminecat peste 800 credincioși și a rostit o puternică predică despre „puterea sfintei Cruci“. Și după atâtea daruri spirituale împărțite cu mână largă, n'a uitat să distribuie, prin secretarul său, și mișă materială infirmilor numeroși adunați la praznic.

Văzând Preasfințitul cum an de an crește numărul pelerinilor, a și decis să inzezireze mănăstirea cu toate cele necesare pentru adăpostirea mulțimilor ostenite și însetate după apa mântuirii. Se vor face, deci, clădiri de adăpost, o casă pentru preoți, cabine pentru spovedanii. Pentru toate s'au ales și desemnat de pe acum locul unde se vor ridica. Și se vor ridica, de sigur, sub priceputa oblăduire a Păr. Canonic Dr. Victor Bojor, administratorul de până acum al mănăstirii dela Nicula.

Bun e Domnul, și va da haruri bogate și în acest loc de rugă și de închinare, în care se preaslăvește Crucea sa făcătoare de minuni!

Bucureștii: ostrov american, mutat în Europa. — După cum cetim în ziarul *America* din Cleveland-Ohio (25. 7. 36), d. M. Nukša, ministrul Letoniei pentru Praga, Belgad și București, povestind impresiile sale din Capitala României unul corespondent al ziarului cehoslovac *Segodnia*, a avut cuvinte măgulitoare la adresa Bucureștilor și a neamului nostru. Căci iată ce a spus numitul ministru leton:

„București e un oraș caracteristic și de seamă prin viața și populația sa. Capitala României poate fi numită un ostrov american transportat în Europa. În timpul din urmă dispar cartiere întregi, în locul cărora apar blocuri grandioase după tipul caselor americane și construite potrivit ultimelor cerințe tehnice. Ulițele Bucureștilor sunt foarte animate. Populația e pestriță. Se pot vedea femei foarte elegante și costume naționale cusute cu multă artă. Lucrul acesta dovedește că sătențele române au gust și înțelegere pentru ornamentul artistic“.

Ținând să cunoască și satele noastre cu poporul lor, a rămas impresionat și de acestea. „Am impresia, — zice dânsul — că agricultorul român e econom, știe să trăiască din mijloace modeste și poate să-și organizeze astfel viața, încât să fie mulțumit de dânsa. Am trecut prin regiuni mănoase românești, am văzut Carpații, regiunile petrolifere și am admirat excepționala bogăție naturală a României“.

Pe lângă atâtea cuvinte de hula, aprecierile acestea desinteresate ne cad nespuse de bine și le încreștăm cu bucurie.

Programul

serbărilor jubilar ale „Astrei“ culturale, la 75 ani dela înființare, cari se vor ținea la Blaj, în zilele de 19—21 Septemvrie 1936

Sâmbătă în preziua adunării generale

19 Septemvrie 1936

Ora 16 47: **Primirea Comitetului Central în gara Blaj.**

„ 17—: **Inaugurarea Palatului Cultural.**

„ 18—: **Ședința intimă a președinților de despărțăminte, cu următoarele 2 referate:** a) d. Dr. Nicolae Căllman „Școala țărănească a „Astrei“; b) d. Alex. Lupeanu „Ziua Astrei“.

„ 20—: **Tradiționala seară de cunoștință.**

„ 21 30: **Ședința secției medicale și biopolitice, cu următoarele 2 referate:** a) d. Dr. Pompiliu Nistor „Organizarea sanitară rurală“; b) d. Dr. C. Rada „Problema spitalelor“

Ziua adunării generale

Duminecă 20 Septemvrie 1936

Ora 6 —: **Muzica populară din Brateiu, deșteptarea.**

„ 8 —: **Serviciul divin în bisericile românești din Blaj și desvelirea plăcii comemorative a M. S. Regelui în catedrala Mitropoliei.**

„ 11—: **Ședința I, cu următoarea ordine de zi:** 1. Deschiderea adunării generale. 2. Inscrierea delegaților prezenți al despărțămintelor. 3. Inscrierea și salutul delegaților. 4. Raportul general al comitetului central pe 1935—36. 5. Alegerea comisiunilor pentru: a) Examinarea raportului general pe 1935—36. b) Inscrierea de membri noi; c) Examinarea propunerilor intrate în termenul reglementar; d) Alegerea comitetului de cenzori pe 1936—37; e) Alegerea membrilor secției școlare pe timp de 4 ani.

Ora 12 30: **Vizitarea expozițiilor.**

„ 13 30: **Banchetul oficial.**

După prânz:

Ora 15 —: **Cortej etnografic, concurs de călușeri și producțiile șoimilor, pe Câmpia Libertății.**

„ 18 30: **Ședința festivă a secțiilor științifice-literare: Conferința D-lui Ministru Al. Lapedatu despre: „Manifestul revoluționar din 1885“.**

„ 21—: **Festivalul artistic urmat de Balul „Astrei“.** Festivalul începe cu conferința d-lui *Liviu Rebreanu* despre Coșbuc.

Ziua a doua a serbărilor

Luni, 21 Septemvrie 1936.

Ora 8 —: **Serviciul divin în bisericile românești din Blaj.**

„ 10—: **Ședința a II-a a președinților de despărțăminte (continuarea discuțiilor asupra referatelor din I. zi).**

„ 11—: **Ședința II-a plenară cu următoarea ordine de zi:** 1. Rapoartele comisiunilor alese în ziua precedentă și al comitetului de cenzori despre

cenzurarea socotelilor pe anul 1935 ale Asociațiunii și pe anul școlar 1935—36 ale internatului de fete și asupra proiectului de buget pe anul 1937 al Astrei. 2. Fixarea locului pentru adunarea generală din anul 1937. 3. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale. „ 16—: **Festivalul țărănesc (teatru, coruri, producțiile șoimilor).**

Programul festivalului artistic

ce va avea loc în sala mare a Palatului Cultural, duminică în 20 Sept. 1936, ora 21 precis

1. Gh. Enescu: *Rapsodia Română*, executată de orchestra Operei Române din Cluj. Dirijează d. Jean Bobescu.
2. C. Saent-Saens: *Arie din „Samson și Dallia“*, D-na F. Pitelcu-Georgescu.
3. Fl. Fotow: *Arie din opera „Martha“*, Dl Dr. T. Spătaru.
4. G. Rossini: *Arie din opera „Bărbierul din Sevilla“*, D-șoara Valentina Crețolu.
5. Iuliu Mureșanu: *Suita Română (Dans țărănesc. Bocet. Vara pe câmp. Ca la ospețe. Colindă. Adunarea la joc)*, executată de orchestra Operei Române din Cluj. Dirijează d. Iuliu Mureșanu.
6. Iacob Mureșanu: *„Constantin Brâncoveanu“*, poem dramatic pentru cor bărbătesc cu soli și orchestră. *Corul Academiei teologice din Blaj.* Soliști: dd. G. Simionescu, L. Popovici și A. Almășanu. Orchestra Operei Române din Cluj. Dirijează d. C. Cherebeșiu.
7. Tib. Brediceanu: *„La seceriș“* Icoană dela țară într'un act.

PREMIERĂ. Direcția muzicală: Dl *Jean Bobescu*. Direcția de scenă: Dl *Nic. Bretan*. Maestru de cor: Dl *H. Klee*. Maestră de balet: D-na *Gh. Stanciu*. Prim-regisor: Dl *M. Georgescu*.

PERSOANELE:

Stanca (soprană)	Dș. V. Crețoiu
Drăguș (tenor)	Dl Dr. T. Spătaru
Moș Gligor (bas)	Dl L. Popovici
Vița (soprană)	D-na F. Pitelcu-Georgescu
Floarea, mama Stancuței	D-na A. Ducu
Vintilă, vataf de călușeri	Dl I. Marcu
Primarul	D-l Tr. Gavrilescu
Primărița	D-na E. Bretan
Sandu	Dl N. Robescu
Ioniță, fratele Stancuței	***

Țărance și țărani (tineri, bătrâni, copii). Acțiunea se petrece în Banat. Timpul prezent.

De încheiere: *„Deșteaptă-te Române“*, cor și orchestră, dirijat de Dl *Tiberiu Brediceanu*.

Știri mărunte

Personale. Preaven. Ordinariat al Clujului a ridicat pe păr. *Ioan Irimieș* din Florești (Cluj Mănăstur) la rangul de protopop-onorar; iar pe nou hirotonitul păr. *Iurie Cicoară* l-a numit administrator parohial la Suciul de jos (distr. Lăpușului).

— P. Ven. Ordinariat al Maramureșului, a trecut în rândul preoților deficienți, la cerere, pe păr. *Victor Szilaghi*, paroh, protopop on. în Valea Vinului (distr. Seini); pe păr. *Liviu Birlea* din Băița-Sălaj l-a numit adm. parohial la Tur (Țara Oașului); pe păr. *A. Ardelean* din Glod la Valea Chioarului (Chioar); pe păr. *Gheorghe A. Costin*, actuar la serviciul administrativ l-a numit adm. parohial la Chiusbaia, locul de actuar ocupându-l clericul absolvent *Ioan Filip*. Tot administratori parohiali au fost numiți și nou hirotoniții Părinți: *Dumitru Merea*, la Băița (distr. Silvania); *Victor Achim* la Cuța (Satu-Mare); *Grigore Pop* la Glod (Iza); *Mihai Pop*, preot II la Odoreu (Satu-Mare).

— Același a numit cateheți la școlile primare pe clericii absolvenți: *Ioan Muntean* la Baia Mare; *Aurel Setel* la Sighet și *Vasile Pop* la Satumare.

Deprinderi sufletdști la Cluj. Preoții din districtele Cluj, Cluj-Mănăstur, Someș, Lăpuș, Gârbău și Bucium (150), precum și clerul gremial din Cluj și profesorii de religie ai eparhiei, au trecut prin baia exercițiilor spirituale. Împărțiți în două serii, ei au ascultat, în zilele de 24—28 August, respectiv 31 August—4 Septembrie, cuvântul cald al cunoscutului orator *Dr. Octavian Domide*, vicarul general al eparhiei, conducătorul priceput al exercițiilor. Iar de încheere, *Preasfințitul Iuliu*, care a participat în rând cu preoții la amândouă seriile de predici, le-a adresat fiilor săi sufletești alese cuvinte părintești, arătând calea pe care ostașii lui Hristos vor duce la biruință steagul evangheliei eterne. Păr. protopop al Gârbăului *Demetriu Mureșan*, în numele exercitanților din seria I, păr. *Dr. Tit Mălai* pentru cei din a II-a, au tâlcuit sentimente de grațitudine și adânci omagii Arhiereului iubit și oratorului desăvârșit cari le-au dat acest minunat prilej de primenire sufletească. Distinsului conducător al exercițiilor, păr. *Dr. O. Domide* i-au oferit, în semn de recunoștință amintire, o cruce de argint și o frumoasă vază de flori.

Bucurie mare într'un sat mic. În *Coldău* (Someș) să tot avem 40 familii unite. Puțini la număr, dar mari la suflet, credincioșii noștri, conduși de râvna păr. *Nicolae Oprea* nu s'au odihnit până nu și-au durat și ei un frumos locaș de închinare și înălțare sufletească. — Mare le-a fost bucuria, că Sâmbătă și Duminică trecută, în 12—13 Septembrie a coborât în mijlocul lor *Preasf. Iuliu* al Clujului care a consacrat noua biserică. L-au și primit cu însuflețire nespūsă: cu echipe de călăreți, cu porți de triumf, cu flori și cuvântări însuflețite. — S'a mobilizat jurul întreg, ca la 5000 de oameni, cari au sosit cu toții, cu prapori și cu preoți în frunte, să-și vadă Arhiereul iubit și să ia parte la bucuria frașilor lor din Coldău. — În schimb au dus cu ei, cu toții, amintirea unei zile minunate. Au văzut slujbe pompoase și au căpătat dela Păstorul lor îndemnuri și povește de viață creștinească pline de avânt, de putere și de căldură. O hrană sufletească aleasă, care îi va ținea tari în mijlocul furtunilor acestui veac înșelător.

Numărul ziarelor din lumea largă.

După o statistică publicată la München, — cum e informat »Osservatore Romano« din 5. 8. 36 — Irlanda, la o populație de circa 3 milioane, are 18 cotidiene; Elveția 340 ziare la cam 4 milioane locuitori. În Statele Unite pentru cele aproximativ 130 milioane de cetățeni apar 2263 ziare, Mexico are 82 cotidiene pentru 18 milioane mexicani, iar Canada 102 pentru 11 milioane canadezi. În Brazilia ies 250 cotidiene; în Argentina 200; în Chile 86; în Peru 150. Statele europene, sub acest raport, se prezintă așa: Anglia cu 1363 ziare; Germania cu 3200; Franța cu 357; Spania cu 350; Italia cu 86; Olanda cu 85. În lumea întreagă se tipăresc cam 50.000 cotidiene.

Camera de muncă din Arad, aduce la cunoștință tuturor întreprinderilor comerciale și industriale din județul Arad, Hunedoara, Alba și Tr. Mică că în conformitate cu dispozițiunile art. 6 din legea pentru înființarea consiliului superior economic și organizarea camerilor profesionale sunt obligate să înainteze spre înregistrare contractele de muncă, (angajamente de serviciu încheiate cu funcționarii) în aceasta categorie intră toate persoanele enumerate de art. 2 din sus zisa lege și art. 7 din legea juridiciei muncii angajați în acestea întreprinderi. Președinte, *Moldovan*, Secretar, *Hârceaga*.

Telefonul „Unirii“

Dr. R. Cluj. Am primit abonamentul pe 1936. Oficiul parohial, Dubricioești. Chităm primirea abonamentului pe 1933.

Oficiul parohial, Dragsina. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

M. Fărcădin. Am primit 100 Lei, abonament pe jumătatea a doua a anului 1935.

Parohia Ghida. Chităm primirea abonamentului pe 1936.

P. Giorocuta. Am primit 300 Lei. Achitat până la 30. VI 1935.

B. Lupeni. Primit 300 Lei. Achitat până la 30. VI 1935.

Oficiul parohial Mesteacă. Am primit abonamentul pe 1934.

Gh. Șiria. Am primit abonamentul pe anul curent.

Oficiul parohial Lintea-mare. Am primit suma trimisă.

B. Țaga. Chităm primirea abonamentului pe 1936.

L. Tarna-mare. Am primit abonamentul pe 1935.

Oficiul parohial Sântioana (Năsăud). Achitat până la 31. XII 1932.

Oficiul parohial Agrij. Am primit 400 Lei. Achitat până la 21. XII 1935.

Biserica Aninoasa. Primit 450 Lei. Achitat până la 31. XII 1935.

Oficiul parohial Orăștie. Chităm primirea sumei de Lei 500. Abonamentul este achitat până la 30. VI 1933.

Oficiul parohial Vișag-Severin. Cu suma trimisă, abonamentul e aranjat până la 30. VI 1933.

L. Mureșenii Bărgăului. Confirmăm primirea abonamentului pe 1935.

Biserica Jucul de jos. Am primit abonamentul pe anul curent.

Administrația Centrală Capitulară, Blaj

N. 2207—1936

Concurs

Cu termenul de 15 Octombrie 1936 se publică concurs pentru ocuparea unui post de practicant la fermele fundamentale, pendinte de Mitropolia Blajului.

Practicantul va putea fi repartizat, după necesitate, la ori care fermă.

La acest post pot reflecta absolvenții unei școale inferioare ori medie de agricultură sau horticultură. Preferință vor avea concurenții cu oarecare practică în agricultură.

Cererile se vor înainta pe adresa Administrației Centrale Capitulare, însoțite fiind de următoarele acte:

1. Extras de naștere.
2. Certificatele de studii.
3. Certificate despre eventuala practică făcută după terminarea studiilor.
4. Atestat de moralitate dela preot.

Numirea este provizorie, iar definitivarea urmează cel puțin după un an, în cazul că concurentul va corespunde.

Blaj, la 11 Septembrie 1936.

Ștefan Roșianu   **Iosif I. Hossu**
admin. capit.   insp. agron.

(469) 1-1.

AVIZ

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului Cler Unit Român, că în atelierul meu pregătesc reverenți și țimade reglementare.

Rog binevoitorul sprijin.

Cu distinsă stimă

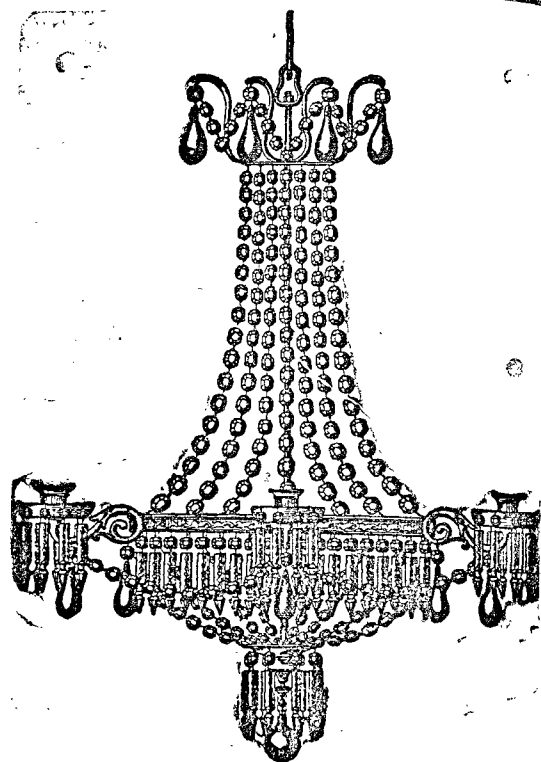
PETRU STOICA

M. Croitor Diplomat și Medaliat al Academiei Române de croitorie din București

BRAȘOV, Str. Reg. Carol Nr. 25. Et. I.

(2—4)

ONORATUL PREOT care s'a urcat în tren la Blaj în dimineața zilei de 11 Sept. c. și, din greșală, a luat cu sine o geantă străină, este rugat a o restitui dlui **Dr. V. BARNA**, comisar în chestura Poliției Sibiu, dela care își va reprimi o pe a sa.

Comandați Policandre

la LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă-cristal, în diferite forme pentru bisericile noastre dela sate.

Tot aici găsiți **Sfeșnice** pentru altar, toate mărimile cu 1—3 brațe; **cruci** de perete și cu talpă din lemn, metal, nichel și argintate orice mărime; **Berete** din Klott pt. preoți **Brăe**, (eingulum) pt. teologi, preoți și protopopi, în diferite lățimi și culori, din mătase sau lână. Se mai află: **Potire**, **Ciborium**, **Cădelnițe**, **Chivot**, aurite și argintate.

Mare depozit de **Ornate** și **prapori** gata, în diferite culori, cu prețuri reduse **icoane** de hârtie și pieturi. Tot soiul de rechizite, imprimare, **Cărți** de rugăciuni și bisericesti, **medalioane**, **rozare**, și steaguri pentru **Reuniunile Mariane**. **Teatre** și **Monoloage** populare și școlare.

Cereți catalogul detaliat și ilustrat.

(10—10)

TURNĂTORIE DE CLOPOTE FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ
Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă